

Tak pravil Kristus

TAK PRAVIL KRISTUS

Tak pravil Kristus

SLOVA BOŽSKÉHO UČITELE
Z EVANGELIÍ

PODÁVÁ DR JOSEF HRONEK

1954

ČESKÁ KATOLICKÁ CHARITA

ČTOUCÍM POZDRAV!

„Pane,
ke komu půjdeme?
Ty máš SLOVA ŽIVOTA VĚČNÉHO!“

(Jan 6, 69—70.)

NIHIL OBSTAT:

CAN. DR. FRANCISCUS KOTALÍK,

CENSOR.

IMPRIMATUR.

PRAGAE, DIE 12. APRILIS 1954,

NR. 2296

CAN. ANTONIUS STEHLÍK,

VICARIUS CAPITULARIS.

Kristus sám má slova, která lidskému duchu ukazují pravdu a světlo, uspokojují jasnou a určitou odpovědí na všechny životní otázky, po jichž zodpovědění touží věřící veškerou silou své duše, poskytují útěchu a posilu v utrpení a pravý pokoj srdce.

Jen Kristus má slova života věčného, neboť je syn Boží a náš Spasitel; je naše cesta, pravda a život!

V této knížce jsou vybrána ze čtyř Evangelii slova Kristova za tím účelem, aby čtoucí byla ukazovatelem v otázkách víry a života. Knižka nechce ani zdaleka činiti četbu Evangelii zbytečnou, naopak chce právě tímto výběrem připravit cestu k nim, aby z nich čerpal každý hlubší životní moudrost a účinnou lásku k Bohu a bližnímu.

Pro křesťana musí být slovo Kristovo pravidlem myšlení a jednání, normou vnitřního

přesvědčení, které navenek se projevuje životem podle víry.

Blahoslavení ti, jak praví sám Spasitel — kteří slyšené slovo uchovávají v srdci dobrém a šlechetném a přinášejí užitek v trpělivosti. (Luk. 8, 15.))*

V Praze, na svátek Zjevení Páně 1953.

J. H.

VSTUP

Ježíš pravil:

Jeden je Váš Učitel — KRISTUS.¹⁾

Mat. 23, 10.

Já jsem cesta, pravda a život.²⁾

Jan, 14, 6.

Slova, která já mluvím k vám, nemluvím sám od sebe.

Jan, 14, 10.

Otec, který mě poslal, ten mi přikázal, co mám mluvit... Co tedy já mluvím, mluvím, jak mi pověděl Otec.

Jan, 12, 49—50.

Každý, kdo slyší má slova a plní je, bude jako moudrý muž, který postavil dům na skále.

Mat. 7, 24.

Vpravdě, vpravdě pravím vám: Kdo slyší mé slovo a věří tomu, jenž mě poslal, má život věčný.

Jan, 5, 24.

Blahoslavení, kteří slovo Boží slyší a zachovávají.

Luk. 11, 28.

*) Viz překlad prof. Dr. J. L. Sýkory a jeho revisi péčí prof. Dr. J. Hejčla a posléze revisi prof. Dr. R. Cola, jež představuje vlastně nový překlad se stálým zřetelem k záslužnému dílu Sýkory. Nový Zákon z původního textu přeložil Dr. P. Škrabal 1948. Před četbou Písma svatého N. Z. se doporučuje seznámiti se s knihou prof. Dr. J. Merella »Úvod do četby Nového Zákonu« (Praha 1952).

CESTA

Ježíš pravil:

Já jsem CESTA...¹⁾

Jan 14, 6.

Nikdo nepřichází k Otci, leda skrze mne.
Co může slepec vésti slepce? Nepadnou oba
do jámy?

Luk. 6, 39.

Vcházejte těsnou branou! Neboť široká je
brána a prostranná je cesta, která vede do
záhuby a mnoho je těch, kteří ji vcházejí.

Jak těsná je brána a úzká cesta, která
vede k životu a málo je těch, kteří ji nalé-
zají!²⁾

Mat. 7, 13—14.

Světlo přišlo na svět, a lidé více milovali
tmu než světlo, neboť jejich skutky byly zlé.
Každý totiž, kdo činí zlé, nenávidí světlo
a nejde k světlu, aby se neprokázalo, co jsou
jeho skutky. Kdo však jedná podle pravdy,
jde k světlu, aby se ukázaly jeho skutky, že
jsou vykonány v Bohu.³⁾

Jan 3, 19—21

Chod'te, pokud máte světlo, aby vás ne-
zachvátila tma. Kdo chodí ve tmě, neví, kam
jde. Dokud máte světlo, věřte ve světlo, abyste
byli účastni světla.⁴⁾

Jan 12, 35—36.

Vy jste moji přátelé, činíte-li, co já příka-
žuji vám. Již vás nebudu nazývat služebníky,
neboť služebník neví, co činí jeho pán.

Přáteli jsem vás nazval, neboť jsem vám
oznámil všechno, co jsem slyšel od svého Otce.

Jan 15, 14—15.

D o b r ý p a s t ý ř.

Já jsem pastýř dobrý a znám svoje a znají
mě moje... A svůj život dávám za své ovce.

Jan 10, 14—16.

Vpravdě, vpravdě pravím vám: Já jsem
dveře k ovcím. Vejde-li kdo skrze mne, bude
zachráněn... a nalezne pastvu. Zloděj přichází
jen krást, zabíjet a hubit. Já jsem přišel,
aby život měly a měly hojnost.⁵⁾

Jan 10, 7—10.

Mé ovce slyší můj hlas a já je znám, a ony
půjdou za mnou. Já jim dávám život věčný

a nezahynou na věky, a nikdo je nevytrhne z mé ruky.

Mám ještě jiné ovce, které nejsou z tohoto ovčince. Také ty musím přivést a můj hlas budou slyšeti, a bude jeden ovčinec a jeden pastýř.⁶⁾

Jan 10, 16.

P R A V D A

Ježíš pravil:

Já jsem PRAVDA...

Jan 14, 16.

Já jsem se k tomu narodil a proto jsem přišel na svět, abych vydal svědectví pravdě. Každý, kdo je z pravdy, slyší můj hlas.

Jan 18, 37.

Máme věriti, a to pod ztrátou věčné spásy:

Kdo uvěří a bude pokřtěn, bude spasen, kdo neuvěří, bude zavržen.

Mar. 16, 16.

Tak Bůh miloval svět, že Syna svého jedno-rozeného dal, aby nikdo, jenž v něho věří nezahynul, nýbrž měl život věčný... Kdo věří v něho, nebývá souzen; kdo však neuvěří, již jest odsouzen, poněvadž nevěří ve jméno jednorozeného Syna Božího.

Jan 3, 16, 18.

Bez nadpřirozeného uschopnění, není možná víra v Krista, jak bylo řečeno Petrovi, když vyznal víru v božství Ježíšovo:

„Tělo a krev nezjevily toho tobě, nýbrž Otec můj, jenž jest v nebesích.

Mat. 16, 17.

Moje učení není ode mne, nýbrž od Toho, který mě poslal.

Jan 17, 16.

Ježíšovo božské poslání.

Kdo věří ve mne, nevěří ve mne, nýbrž v Toho, který mě poslal; a kdo vidí mne, vidí Toho, který mě poslal. Já jsem přišel na svět jako světlo, aby nikdo, kdo ve mne věří nezůstal ve tmě. A uslyší-li kdo má slova, a neplní je, toho já nesoudím, neboť jsem nepřišel na svět soudit, nýbrž svět spasit. Kdo mnou pohrdá a nepřijímá má slova, má svého soudce: To slovo, které jsem mluvil, to ho odsoudí v den poslední, neboť já jsem nemluvil sám za sebe, nýbrž Otec, který mě poslal, ten mi přikázal co mám mluvit a co hlásati. A já vím, že jeho přikázání je život věčný. Co kdy já mluvím, mluvím tak, jak mi pověděl Otec.¹⁾

Jan 12, 44—50.

Ježíš Kristus, Syn Boží.

Dí učedníkům Ježíš: „Vy pak za koho mě pokládáte?“ Šimon Petr odpověděl: „Ty jsi Mesiáš, Syn Boha živého.“ A Ježíš mu na to odpověděl: „Blahoslavený jsi, Šimone, synu Janův, neboť tělo a krev ti to nezjevily, nýbrž Otec můj, jenž jest v nebesích.“²⁾

Mat. 16, 16—17.

Velekněz otázal se Ježíše: „Jsi ty Mesiáš, Syn Boha požehnaného?“ Ježíš mu řekl: „Ano, já jsem.“

Mar. 14, 62.

Já a Otec jedno jsme.³⁾

Když apoštol Filip prosí poněkud nerozumně Spasitele při poslední večeři: „Pane, ukaž nám Otce“ Pán Ježíš odpovídá: „Tak dlouhý čas jsem s vámi, a dosud jsi mne nepoznal Filipe? Kdo vidí mne, vidí i Otce... Nevěříš že já jsem v Otci a Otec je ve mně?“

Jan 14, 8—10.

Ježíš pozdvihl oči k nebi a řekl: „Otče, přišla hodina: Oslav svého Syna, aby Tvůj Syn oslavil Tebe, ježto jsi mu dal moc nade vším lidstvem, aby dal život věčný všem, které jsi mu dal. To pak je život věčný, aby po-

znali Tebe, jediného pravého Boha, a Toho, kterého jsi poslal, Ježíše Krista. Já jsem Tě oslavil na zemi, dokonav dílo, které Jsi mi dal vykonat. A nyní oslav mě Ty, Otče, u Sebe slávou, kterou jsem měl u Tebe, dřív než byl svět.

Jan 17, 1—5.

Otče svatý, zachovej ve jménu svém ty, které jsi mi dal.

Jan 17, 11.

Ježíš Kristus, Bůh a spolu člověk.

I řekl anděl Marii „Neboj se Maria, neboť jsi našla milost u Boha! Hle, počneš v svém lůně a porodíš syna a dáš mu jméno Ježíš. Ten bude veliký a bude Synem Nejvyššího.“

Když tam byli (Josef s Marií v Betlemě), naplnili se dnové, aby porodila. I porodila svého jednorozeného syna; ovinula ho plenkami a uložila do jeslí.

Luk. 2, 7.

Když se naplnilo osm dní, kdy mělo býti dítě obřezáno, nazvali je jménem Ježíš. Tak je totiž nazval anděl, dřív než se počalo v mateřském lůně.

Luk. 2, 21.

A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi.

Jan 1, 14.

Vy mě nazýváte Mistrem a Pánem a správně pravíte, neboť jsem jím.

Jan 13, 13.

Musím zvěstovati království Boží, neboť k tomu jsem byl poslán.

Luk. 4, 43.

Kázání horské.

Mat. kap. 5—7.

Jakmile Ježíš uzřel zástupy, vystoupil na horu. Když se posadil, přistoupili k němu jeho učedníci. I otevřel svá ústa a učil je takto:

Osmero blahoslavenství:

„Blahoslavení chudí duchem, neboť jejich jest království nebeské.⁴⁾

Blahoslavení tiší, neboť oni dostanou úděl na zemi.⁵⁾

Blahoslavení lkající, neboť oni budou potěšeni.

Blahoslavení, kteří lačnějí a žízní po spravedlnosti, neboť oni budou nasyceni.

Blahoslavení milosrdní, neboť oni dojdou milosrdenství.

Blahoslavení čistého srdce, neboť oni budou viděti Boha.

Blahoslavení pokojní, neboť oni budou slouti Synové Boží.

Blahoslavení, kteří trpí příkoří pro spravedlnost, neboť jejich jest království nebeské.“

Povinnosti představených Církve.

Vy jste sůl země, jestliže se sůl zkazí, jak se znovu stane slanou? K ničemu se již nehodí, leda ji vyhodit ven a aby byla pošlapána od lidí.

Vy jste světlo světa. Nemůže býti ukryto město ležící na hoře. Vždyť ani svíci nerozsvěcují a nestavějí ji pod kbelík, nýbrž na svícen, aby svítila všem v domě. Tak sviť světlo vaše před lidmi, aby viděli vaše dobré skutky a velebili vašeho Otce, jenž je v nebesích.

Kristus Pán přišel naplnit Zákon.

Nedomnívejte se, že jsem přišel zrušit Zákon nebo Proroky: nepřišel jsem zrušit, nýbrž naplnit. Vpravdě zajisté pravím vám: Dokud nepominou nebesa a země, nepomine jedno

písmenko nebo jedna čárka ze Zákona, pokud se to všechno nestane. Kdo by tedy zrušil jedno z těchto, třeba i nejmenších přikázání a naučil tomu lid, bude nejmenším v království nebeském. Neboť pravím vám: Nebude-li vaše spravedlnost dokonalejší než zákoníků a farizeů, nevejdete do království nebeského.

Zákon má se plnit co do ducha, nejen co do litery.

Slyšeli jste, že bylo řečeno starým: „NE-ZABIJEŠ!“ Kdo by zabil, propadne soudu. Já však pravím vám, že každý, kdo se (už) hněvá na svého bratra propadne soudu. Kdo by však řekl svému bratru „rácha“ (t. j. hlupáku), propadne veleradě; a kdo by řekl „blázne“, propadne pekelnému ohni. Přinášíš-li tedy svůj dar k oltáři a tam si vzpomeneš, že tvůj bratr má něco proti tobě, zanechej svůj dar tam před oltářem, odejdi a napřed se smiř se svým bratrem! Potom teprve přijď a obětuj svůj dar!

Srovnej se se svým protivníkem rychle, dokud jsi s ním na cestě, aby tě snad protivník nevydal soudu; neboť soudce by tě

vydal biřici a byl bys vržen do vězení. Vpravdě pravím tobě, nevyšel bys odtamtud, dokud bys nezaplatil poslední halěř.

Slyšeli jste, že bylo řečeno starým: „NE-ZCIZOLOŽÍŠ!“ Já však pravím vám, že každý kdo hledí na ženu, aby ji požádal, již s ní zcizoložil ve svém srdci. Pohoršuje-li tě tvé oko pravé, vyloupni je a odhod' od sebe, neboť je ti prospěšnější, aby zahynul jeden tvůj úd, než aby bylo celé tvé tělo uvrženo do pekla. A pohoršuje-li tě tvá ruka pravá, utni ji a odhod' od sebe, neboť je ti prospěšnější, aby zahynul jeden tvůj úd, než aby bylo celé tělo uvrženo do pekla.⁶⁾

Bylo také řečeno: „Kdokoliv propustí svou manželku, ať jí dá rozlučovací list!“ Já však pravím vám, že každý, kdo by propustil svou manželku, vyjma pro cizoložství, uvádí ji do cizoložství; a kdo by propuštěnou pojal za manželku, cizoloží.⁷⁾

O přísaze.

Opět jste slyšeli, že bylo řečeno starým: „Nepřísahvej křivě, ale splň svou přísahu Pánu!“ Já však pravím vám, abyste vůbec nepřísahali: ani při nebi, neboť je trůnem Božím; ani při zemi, neboť jest podnoží jeho

nohou; ani při Jerusalemu, neboť jest to město velikého krále.⁸⁾ Ani při své hlavě nepřísahvej, neboť nemůžeš učiniti jediný vlas ani bílým ani černým. Budiž však řeč vaše: „Ano, ano — ne, ne!“ Co nad to jest, zlého jest.

Nesplácejte zlé zlým!

Slyšeli jste, že bylo řečeno: „Oko za oko, zub za zub!“ Já však pravím vám, abyste neodpírali zlému, naopak — udeří-li tě někdo v tvé líce pravé, nastav mu i levé; a kdo se chce s tebou souditi a vzíti si tvou sukni, tomu zanechej i plášť; přinutí-li tě někdo na jednu míli, jdi s ním i (další) dvě! Tomu, kdo tě prosí, dej, a kdo si chce od tebe vypůjčiti, od toho se neodvracej!

Dávejte almužnu s dobrým úmyslem, ne s přetvářkou.

Mějte se na pozoru, abyste nekonali své dobré skutky před lidmi proto, aby vás viděli; jinak nebudete míti odplatu u svého Otce, jenž jest v nebesích.

Kdykoliv tedy dáváš almužnu, netrub před sebou, jako činí pokrytci v synagogách a na

ulicích, aby je lidé ctili. Vpravdě pravím vám: Vzali svou odplatu. Ale kdykoliv ty dáváš almužnu, ať neví tvá levice, co činí tvá pravice, aby tvá almužna byla v skrytě, a tvůj Otec, jenž v skrytě vidí, ti odplatí.

Nevystavujte svou pobožnost na odiv pro lidskou chválu.

A kdykoliv se modlíte, nebuďte jako pokrytci! Ti si libují se modliti v synagogách a na rozích ulice, aby je lidé viděli. Vpravdě pravím vám: Vzali svou odplatu. Ty však, když se modlíš, vejdi do svého pokojíka, zavři dveře a pomodli se k Otci svému v skrytě a tvůj Otec, jenž v skrytě vidí, ti odplatí.

Modlíte-li se pak, nemluvte mnoho, jako pohani! Ti se totiž domnívají, že budou vyslyšeni pro svou mnohomluvnost. Nepřipodobňujte se jim! Ví zajisté Otec váš, čeho je vám potřeby, dříve než ho prosíte.

Modlitba Páně.

Takto se tedy vy budete modliti:
„Otče náš, jenž jsi na nebesích.
Posvěť se jméno tvé!
Přijď království tvé!

Buď vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi!
Chléb náš vezdejší dej nám dnes!

A odpusť nám naše viny,
jakož i my odpouštíme našim viníkům!
A neuvoď nás v pokušení.
Ale zbav nás od zlého! (Amen.)“⁹⁾

Odpouštějte!

Neboť odpustíte-li lidem jejich provinění, odpustí také vám váš Otec nebeský vaše hříchy. Neodpustíte-li však lidem, ani váš Otec nebeský vám neodpustí vaše hříchy.

Postěte se s dobrým úmyslem.

Postíte-li se, nedávejte to na jevo pro lidskou chválu: Kdykoliv se pak postíte, nebuďte jako pokrytci zasmušilí! Neboť ti si hyzdí svůj obličej, aby bylo lidem zjevno, že se postíš. Ty však, když se postíš, pomaž si hlavu a tvář si umyj, aby lidé neviděli, že se postíš, nýbrž jen Otec tvůj, který je v skrytě; a tvůj Otec, jenž v skrytě vidí, ti odplatí.

O snaze po nebeských statcích.

Neskládejte si poklady na zemi, kde je rez a mol kazí a kde je zloději vykopávají

a kradou; skládejte si však poklady v nebi, kde je ani rez ani mol nekazí a kde je zloději nevykopávají ani nekradou. Nebo kde je tvůj poklad, tam bude i tvé srdce.

Svící tvého těla je tvé oko. Je-li tvé oko zdravé, bude celé tvé tělo světlým; je-li však tvé oko špatné, celé tvé tělo bude tmavé. Je-li tedy světlo, které jest v tobě, tmou, jak veliká bude tma sama?

Nikdo nemůže sloužiti dvěma pánům, neboť buď bude jednoho nenáviděti a druhého milovati, anebo jednoho se přidrží, a druhým pohrdne. Nemůžete sloužiti Bohu i mamonu.

O lehkovážném posuzování.

Nesud'te, abyste nebyli souzeni! Neboť jakým soudem soudíte, takovým budete souzeni a jakou měrou měříte, takovou vám bude naměřeno. Pročpak vidíš třísku v oku svého bratra, ale trám ve svém oku nepozoruješ? Anebo jak to, že říkáš svému bratru: „Dovol, ať vyjmu třísku z tvého oka“; a hle, v tvém oku je trám? Pokrytče, vyjmi nejprve trám ze svého oka, a potom přihlédni, abys mohl odstraniti třísku z oka svého bratra!

Výzva k prosbě za vyšší pomocí.

Proste a bude vám dáno; hledejte a naleznete; tlucte a bude vám otevřeno! Neboť každý, kdo prosí, dostává; a kdo hledá, nalézá; a tomu, kdo tluč, bude otevřeno.

Což někdo z vás, když ho bude jeho syn prositi o chléb, podá mu kámen? Anebo bude-li prositi o rybu, což mu podá hada? Dovedete-li vy, jsouce zlí, dávatí svým dětem dobré rady, oč spíše dá váš Otec nebeský dobré věci těm, kteří ho prosí!

Všechno tedy, co chcete, aby vám lidé činili, i vy činite jim; neboť to je smysl Zákona i Proroků.

Vcházejte těsnou branou! Neboť široká je brána a prostranná cesta, která vede do záhuby, a mnoho je těch, kteří jí vcházejí. Jak těsná je brána úzká cesta, která vede k životu a málo je těch, kteří ji nalézají!

K spasení nestačí slova, ale skutky.

Ne každý, kdo mi říká: „Pane, Pane,“ vejde do království nebeského, nýbrž ten, kdo plní vůli mého Otce nebeského, ten vejde do království nebeského. Mnozí mi řeknou v onen den: „Pane, Pane, copak jsme v tvém jménu

neprorokovali a v tvém jménu nevymítali zlé duchy a v tvém jménu neučinili mnoho zázraků?“ A tehdy jim prohlásím: Nikdy jsem vás neznal, odejděte ode mne pachatelé nepravosti!

Mat. 5, 7.

Ježíš Kristus, Velekněz Nového Zákona.

Syn člověka nepřišel, aby mu bylo slouženo, nýbrž aby sloužil a dal svůj život jako výkupné za mnohé.

Mat. 20, 28.

Křest.

Jedenáct učedníků odešlo do Galileje na horu, kam jim Ježíš přikázal. Když ho uzbřeli, poklonili se mu... I přistoupil Ježíš a promluvil k nim takto: „Dána je mi veškerá moc na nebi i na zemi. Jděte tedy, učte všechny národy a křtěte je ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého.

Mat. 28, 16—20.

Posléze se zjevil jedenácti, když byli za stolem... pak řekl jim: „Jděte do celého světa a kaďte evangelium všemu stvoření. Kdo

uvěří a dá se pokřtít, spasen bude; kdo však neuvěří, bude zavržen.“

Mar. 16, 14—16.

V rozmluvě s Nikodemem řekl Ježíš:

„Vpravdě, vpravdě, pravím ti. Nenarodí-li se kdo znova z vody a z Ducha svatého, nemůže vejít do království Božího.“⁽¹¹⁾

Jan 3, 5.

Eucharistická řeč Ježíšova.

ÚVOD

Druhého dne (t. j. po zázračném nasycení) viděl lid, který stál za jezerem (t. j. Galilejským), že tam nebylo jiné loďky, leda jedna, a že Ježíš nevstoupil se svými učedníky na loď, ale že jeho učedníci sami odpluli. Jiné pak loďky připluly z Tiberiady blízko k tomu místu, kde včera jedli chléb, když Pán činil díky. Když tedy viděl lid, že tam není ani Ježíš, ani jeho učedníci, vstoupili na loďky a dostali se do Kafarna, hledajíce Ježíše. A když ho našli za jezerem, řekli mu: „Mistře, kdy jsi sem přišel?“

Ježíš jim odpověděl: „Vpravdě, vpravdě pravím vám: Hledáte mě ne proto, že jste

viděli zázraky, ale že jste jedli z chlebů a nasýtli se. Usilujte nikoliv o pokrm pomíjející, nýbrž o pokrm, který zůstává k životu věčnému, jež vám dá Syn člověka; neboť toho potvrdil Otec, Bůh.“ I řekli jemu: „Co máme činiti, abychom konali díla Bohu milá?“ Ježíš jim odpověděl: „To je dílo milé Bohu, abyste věřili v Toho, kterého On poslal.“ Tu mu řekli: „Jaké znamení činíš tedy, abychom je viděli a tobě věřili? Co konáš? Otcové naši jedli na poušti mannu, jakož je psáno: „Chléb s nebe dal jim k jídlu.“

Ježíš, chléb života.

Tedy řekl jim Ježíš: „Vpravdě, vpravdě pravím vám: Ne Mojžíš dal vám chléb s nebe, nýbrž můj Otec dává vám pravý chléb s nebe. Neboť chléb Boží je ten, který sestupuje s nebe a dává život světu.“ I řekli jemu: „Pane, vždycky nám dávej ten chléb!“ Ale Ježíš jim řekl: Já jsem chléb života. Kdo přichází ke mně, nebude lačněti; a kdo věří ve mne, nebude nikdy žízni. Avšak řekl jsem vám; že jste mě i viděli, ale nevěříte. Všechno, co mi dává Otec, přijde ke mně; a toho, kdo přichází ke mně, od sebe nezapudím. Neboť jsem sestoupil s nebe, ne abych

činil svou vůli, nýbrž vůli Toho, který mě poslal. Toto pak je vůle Toho, který mě poslal, abych nic neztratil z toho, co mi dal, nýbrž abych to vzkřísil v den poslední. Neboť to je vůle mého Otce, který mě poslal, aby každý kdo vidí Syna a věří v něho, měl život věčný; a já ho vzkřísím v den poslední.

I reptali židé na něho, že řekl: „Já jsem chléb živý, který s nebe sestoupil“, a pravili: „Cožpak to není Ježíš, syn Josefův, jehož otce i matku známe?“ Kterak tedy praví: „S nebe jsem sestoupil?“ Ježíš jim tedy na to odpověděl: „Nereptejte vespolek! Nikdo nemůže přijíti ke mně, nepřitáhne-li ho Otec, který mě poslal; a já ho vzkřísím v den poslední.“ Je psáno u Proroků: „A budou všichni Bohem poučováni.“ Každý, kdo uslyšel od Otce a naučil se, přichází ke mně. Nepravím tím, že by někdo viděl Otce; jen ten, který jest od Boha, ten viděl Otce. Vpravdě, vpravdě pravím vám: Kdo věří ve mne, má život věčný.

Já jsem chléb života. Otcové vaši jedli na poušti mannu, a zemřeli. To je chléb, který s nebe sestupuje, aby, bude-li kdo z něho jísti, nezemřel. Já jsem chléb živý, který s nebe sestoupil. Bude-li kdo jísti z toho chleba, živ bude na věky. A chléb, který já

dám, je mé tělo, které dám za život světa.“

Tu se hádali židé mezi sebou a pravili: „Jak může tento dáti nám své tělo za pokrm? Proto řekl jim Ježíš: „Vpravdě, vpravdě, pravím vám: Nebudete-li jísti Tělo Syna člověka a píti jeho Krev, nebudete míti v sobě život. Kdo jí mé Tělo a pije mou Krev, má život věčný, a já ho vzkřísím v den poslední. Neboť Tělo mé je pravý pokrm a Krev má pravý nápoj. Kdo jí mé Tělo a pije mou Krev, zůstává ve mně a já v něm. Jako mne poslal živý Otec a já jsem živ skrze Otce, tak i ten, kdo jí mne, živ bude skrze mne. Toto je chléb, který s nebe sestoupil, ne jako manna, kterou jedli otcové vaši, a zemřeli. Kdo jí tento chléb, živ bude na věky.“

To promluvil, když učil v synagoze v Kafarnau.

Jan 6, 22—71.

Ustanovení Svátosti oltářní.

Při večeři vzal Ježíš chléb, požehnal jej, lámal a dal svým učedníkům se slovy:

„Vezměte a jezte, toto je Tělo mé!“

Pak vzal kalich, poděkoval a podal jim se slovy:

„Pijte z toho všichni, neboť toto je Krev má Nového Zákona, která se vylévá za mnohé na odpuštění hříchů.“

Mat. 26, 26—29.

Přišel den přesnic, kdy se musil zabíjeti beránek...

Když přišla hodina, zaujal místo za stolem a dvanáct apoštolů s ním.

I řekl jim:

„Velmi jsem toužil jísti tohoto beránka s vámi ještě před svým utrpením...“

A vzal chléb, učinil díky, lámal jej a dal jim jej se slovy:

„Toto jest Tělo mé, které se za vás vydává. To čiňte na mou památku!“

Taktéž vzal po jídle i kalich a řekl:

„Tento kalich je nová úmluva potvrzená mou Krví, která se za vás vylévá.“

Luk. 22, 7—20.

Svátost pokání.

ODPUŠTĚNÍ HŘÍCHŮ

Večer toho dne, v neděli (t. j. v den zmrtvýchvstání Páně), byli učedníci shromážděni a ze strachu před židy měli dveře uzavřeny. I přišel Ježíš, postavil se mezi ně a řekl jim:

„Pokoj vám!“

A když to řekl, ukázal jim ruce i bok. I zradovali se učedníci, že viděli Pána.

Opět řekl jim Ježíš:

„Pokoj vám! Jako mne poslal Otec, i já posílám vás.“ Po těchto slovech dechl na ně a řekl jim:

„Přijměte Ducha svatého! Kterým hříchy odpustíte, těm se odpouštějí; a kterým je zadržíte, těm jsou zadrženy.“

Jan 20, 19—23.

Vpravdě pravím vám: Cokoli svážete na zemi, bude svázáno i na nebi; a cokoli rozvážete na zemi, bude rozvázáno i na nebi.

Mat. 18, 18.

Manželství.

Ježíš pravil:

„Na počátku stvoření stvořil Bůh lidi jako muže a ženu. Proto opustí člověk otce svého a matku svou a přilne k manželce své a ti dva budou jedním tělem. Nejsou tedy již dva, nýbrž jedno tělo. Proto, co Bůh spojil, člověk nerozlučuj!“

Mar. 10, 6—9.

Pravím však vám: Kdokoli propustí svou manželku, vyjma pro cizoložství, a vezme si jinou, cizoloží; a kdo si vezme propuštěnou, cizoloží.

Mat. 19, 9.

Praví mu jeho učedníci: „Je-li takový stav věcí mezi mužem a ženou, není dobře se oženiti.“ On jim řekl:

„Jsou panicové, kteří se sami zřekli manželství pro království nebeské. Kdo může chápati, chápej!“

Mat. 19, 20.

Při vzkříšení (t. j. v nebi) se nebudou ani ženit ani vdávat, nýbrž budou jako andělé Boží v nebi.¹¹⁾

Mat. 22, 30.

Zaslíbení Ducha Svatého a jeho působení.

Ještě mnoho mám mluvit k vám, ale nemůžete to nyní snést. Až však přijde onen Duch pravdy, naučí vás všeliké pravdě, neboť nebude mluvit sám od sebe, nýbrž bude mluvit co uslyší, a budoucí věci vám zvěstuje. On mě oslaví.

Jan 16, 12—14.

Hříchy proti Duchu svatému.

Pravím vám: Každý hřích i rouhání se lidem odpustí ale rouhání proti Duchu se neodpustí. A kdokoliv řekne slovo proti Synu člověka, bude mu odpuštěno, kdo však je řekne proti Duchu svatému, tomu nebude odpuštěno ani v tomto věku ani v budoucím.¹²⁾

Mat. 12, 31—32.

Církev Kristova zbudována na Petrovi.

Pán Ježíš Petrovi:

„Ty jsi Petr (to jest skála), a na té skále založím Církev svou a pekelné brány ji nepřemohou.

A tobě dám klíče od království nebeského. Cokoliv svážeš na zemi, bude svázáno i na nebi; a cokoliv rozvážeš na zemi, bude rozvázáno i na nebi.“

Mat. 16, 18—19.

Co Kristus Petrovi slíbil, to mu po svém zmrtvýchvstání dal. Bylo to po třetí, co se Ježíš zjevil svým učedníkům. Když posnídali, řekl Ježíš Šimonu Petrovi: „Šimone, synu Janův, miluješ mě více nežli tito?“ Dí jemu: „Ovšem Pane, ty víš, že tě miluji.“

Praví mu: „Pas beránky mé!“

Dí mu po druhé: „Šimone, synu Janův, miluješ mě?“ Odpovídá mu: „Ovšem Pane, ty víš, že tě miluji.“

Dí mu: „Pas beránky mé!“

Praví mu po třetí: „Šimone, synu Janův, miluješ mě?“ Petr se zarmoutil, že mu řekl po třetí „Miluješ mě?“ I řekl mu: „Pane, ty víš všechno, ty víš, že tě miluji.“

Odvětil mu: „Pas ovce mé!“

Jan 21, 15—17.

Aby všichni jedno byli.

Otče svatý, zachovej je (t. j. apoštoly) ve jménu svém, které jsi mi dal, aby byli jedno jako my...

Jan 17, 11.

Neprosím pak toliko za ně, nýbrž i za ty, kteří skrze jejich slovo uvěří ve mne, aby všichni jedno byli jako ty jsi, Otče, ve mně a já v tobě; aby i oni v nás jedno byli, aby svět uvěřil, že jsi mě poslal. A já jsem jim dal slávu, kterou jsi mi dal, aby jedno byli, jakož i my jedno jsme: já v nich a ty ve mně; aby byli v dokonalé jednotě, aby svět poznal, že ty jsi mě poslal a že jsi je miloval, jako jsi miloval mne.

Jan 17, 11, 20—23.

A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do konce světa.

Mat. 28, 20.

Pán Ježíš prosí za Petra.

I řekl Pán:

„Šimone, Šimone! Hle, satan si vyžádal, aby vás třídil jako pšenici. Ale já jsem prosil za tebe, aby tvá ústa nepřestala, a ty jednou po svém obrácení posiluj své bratry!“¹⁴)

Luk. 22, 31—32.

Dokonání.

Kdy přijde smrt, nevíme

Ježíš pravil: „Bděte tedy, poněvadž nevíte, v kterou hodinu Pán váš přijde!“

Mat. 24, 42.

Mějte se však na pozoru, aby se vaše srdce neobtěžila opojením a opilstvím a pozemskými starostmi, a aby onen den nepřišel pro vás náhle! Neboť přijde jako osidlo na všechny obyvatele celého povrchu zemského.

Luk. 21, 34—35.

Soud zvláštní.

V podobenství o hřivnách pravil Ježíš:

„Neužitečného služebníka uvrhněte ven do tmy; tam bude pláč a skřípění zubů.“

Mat. 25, 30.

V podobenství o boháči a chudém Lazarovi řekl Ježíš:

„Ten žebrák zemřel a byl donesen anděly do lůna Abrahamova. Také boháč zemřel a byl pohřben. Když v pekelných mukách pozdvihl své oči, z daleka spatřil Abrahama a v jeho lůně Lazara.“

Luk. 16, 22—23.

Ježíš vykládaje podobenství o koukolu a pšenici řekl:

Jako se tedy sbírá koukol a na ohni se pálí, tak bude při skonání světa: „Syn člověka pošle své anděly, i posbírají z jeho království všechna pohoršení a pachatele nepravostí a uvrhnou je do ohnivě pece; tam bude pláč a skřípění zubů. Tehda se budou skvíti spravedliví v království Otce svého jako slunce. Kdo má uši k slyšení, slyš!“

Mat. 13, 40—43.

Ježíš před Kaifášem:

„Ano, já jsem (totiž Mesiáš, Syn Boží); avšak pravím vám: Od tohoto času uzříte Syna člověka seděti po pravici Všemohoucího a přicházeti v oblacích nebeských.“

Mat. 26, 64—65.

Kdo mnou pohrdá a nepřijímá má slova, má svého soudce: To slovo, které jsem mluvil, to ho odsoudí v den poslední.

Jan 12, 48—49.

Peklo.

„Pohoršuje-li tě tvé oko pravé, vyloupni je a odhoď od sebe; neboť je ti prospěšnější, aby zahynul jeden tvůj úd, než aby bylo celé tvé tělo uvrženo do pekla. A pohoršuje-li tě tvá ruka pravá, utni ji a odhoď od sebe, neboť je ti prospěšnější, aby zahynul jeden tvůj úd, než aby bylo celé tělo uvrženo do pekla.“

Mat. 5, 29—30.

A pohoršuje-li tě tvá ruka, utni ji; lépe je vejíti do života bez ruky, než s oběma rukama odejíti do pekla v neuhasitelný oheň, kde jejich červ neumírá a oheň nehasne.

Mar. 9, 42—43.

Nebe.

Radujte se a plesejte, neboť vaše odplata je hojná v nebesích.

Mat. 5, 12.

Hleďte, ať žádným z těchto maličkých nepohrdáte! Neboť pravím vám: Jejich andělé v nebi stále patří na tvář mého otce, jenž je v nebesích.

Mat. 18, 10.

Radujte se, že vaše jména jsou zapsána v nebesích.

Luk. 10, 22.

Konec Světa.

Přichází hodina, ve které všichni v hrobech uslyší jeho hlas; a půjdou ti, kdož dobré skutky činili, na vzkříšení k životu; ti, kdož zlé skutky páchali, na vzkříšení k soudu.

Jan 5, 28—29.

Syn člověka přijde v slávě svého Otce se svými anděly a tehdy odplatí každému podle jeho skutků.

Mat. 16, 27.

Když přijde Syn člověka ve své slávě a s ním všichni andělé, posadí se na svůj slavný trůn a před ním budou shromážděni

všichni národové. I oddělí je od sebe, jako pastýř odděluje ovce od kozlů.

Až se to počne dít, pohleďte vzhůru a zdvihněte své hlavy, neboť se blíží vaše vykoupení.

Luk. 21, 28.

Soud všeobecný na konci světa.

Ježíš pravil:

Z každého prázdného slova, které lidé promluví, budou skládati v den soudu účty; neboť ze svých slov budeš ospravedlněn, a ze svých slov budeš také souzen.“

Mat. 12, 36—37.

O posledním soudě.

Ježíš řekl:

„Až pak přijde Syn člověka ve své slávě a s ním všichni andělé posadí se na svůj slavný trůn a před ním budou shromážděni všichni národové. I oddělí je od sebe, jako pastýř odděluje ovce od kozlů. A postaví ovce po své pravici, kozly pak po levici. Tehdy řekne král těm, kteří budou po jeho pravici: „Pojďte požehnání Otce mého, vládněte krá-

lovstvím, připraveným pro vás od ustanovení světa!

Neboť jsem lačněl, a dali jste mi jísti; žíznil jsem, a dali jste mi pít; pocestný jsem byl a přijali jste mě; nahý jsem byl, a oděli jste mě; nemocen jsem byl, a navštívili jste mě; v žaláři jsem byl, a přišli jste ke mně.“

Tu se ho otáží spravedliví: „Pane, kdy jsme tě viděli lačného, a nakrmili jsme tě, nebo žíznivého, a napojili jsme tě? Kdy jsme tě viděli jako pocestného, a přijali jsme tě, nebo nahého, a oděli jsme tě? A kdy jsme tě viděli nemocného nebo v žaláři, a přišli jsme k tobě?“

A král jim odpoví: „Vpravdě pravím vám: Co jste tak učinili jednomu z nejmenších těchto mých bratří, mně jste to učinili.“

Potom řekne i těm, kteří budou po levici: „Pryč ode mne, zlořečení do ohně věčného, který je připraven ďáblu a jeho andělům!

Neboť jsem lačněl, a nedali jste mi jísti; žíznil jsem, a nedali jste mi pít; pocestný jsem byl, a nepřijali jste mě; nahý jsem byl, a neoděli jste mě; nemocen a v žaláři jsem byl a nenavštívili jste mě.“

Tu se ho také oni táží: „Pane, kdy jsme tě viděli lačného, nebo žíznivého nebo jako pocestného nebo nahého nebo nemocného nebo v žaláři, a neposloužili jsme ti?“

Tehdy jim odpoví: „Vpravdě pravím vám: Co jste tak neučinili jednomu z těchto nejmenších, ani mě jste to neučinili.“

I půjdou tito do věčného trápení, spravedliví pak do života věčného.“

Mat. 25, 31—46.

ŽIVOT

Následování Krista.

Ježíš řekl jednomu z učedníků:

„Pojď za mnou!“

Bohatému jinochu, tážícímu se, co dobrého má činiti, aby dostal život věčný, Ježíš řekl:

„Chceš-li býti dokonalý, jdi, prodej, co máš, a dej chudým, budeš mít poklad v nebi; a přijď a následuj mne!“

Mat. 19, 21.

Vpravdě pravím vám: Vy, kteří jste mne následovali, budete při znovuzrození, až Syn člověka zasedne na svém slavném stolci, seděti na dvanácti trůnech a souditi dvanáct pokolení izraelských.

Petr řekl Ježíšovi: „Hle, my jsme opustili všecko a šli jsme za tebou.“ Ježíš odpověděl: „Vpravdě pravím vám: Každý, kdo opustí dům nebo bratry nebo sestry nebo otce nebo matku nebo děti nebo pole pro mne a pro evangelium, dostane stokrát tolik: nyní v tomto čase domy, bratry, sestry, matky, děti a pole, i přes pronásledování, a v bu-

doucím věku život věčný. Mnozí pak první budou posledními a poslední prvními.“

Mar. 10, 28—31.

Já jsem světlo světa; kdo mne následuje, nechodí ve tmě, nýbrž bude mít světlo života.

Jan 8, 12.

Vytrváte-li v mém slově, budete opravdu mými učedníky.

Jan 8, 31.

Žíznil-li kdo, pojď ke mně a pij! Kdo věří ve mne, poplynou z jeho srdce proudy vody živé.¹⁾

Jan 7, 37.

Mé jho je sladké
a mé břímě je lehké.²⁾

Mat. 11, 30.

Kdo není se mnou, je proti mně, a kdo neshromažďuje se mnou, rozptyluje.

Mat. 12, 30.

Jako ratolest nemůže nésti ovoce sama ze sebe, nezůstane-li ve kmeni, tak ani vy, nezůstanete-li ve mně. Já jsem vinný kmen, vy jste ratolesti.

Psáno jest: „Pánu, Bohu svému se budeš klaněti a jemu jedinému sloužiti!“

Mat. 4, 10.

Není vůle našeho Otce, jenž jest v nebesích, aby zahynul jediný z těchto maličkých.

Mat. 18, 14.

Největší přikázání.

Které přikázání je v zákoně největší. Ježíš řekl:

„Milovati budeš Pána Boha svého z celého srdce svého a z celé duše své a z celé mysli své! To je největší a první přikázání!“

Druhé pak je mu podobné:

Milovati budeš bližního svého jako sebe samého!“

Mat. 22, 37—39.

To pak je život věčný: Aby poznali tebe, jediného pravého Boha, a Toho, kterého jsi poslal, Ježíše Krista.

Jan 17, 3.

Zlé svědomí.

Zákoníci a farizeové přivedli k Pánu Ježíši cizoložnou ženu a řekli mu: „Mistře... v zá-

koně nám Mojžíš přikázal takové kamenovat. Co ty na to říkáš?“ To pravili, pokoušejíce ho, aby ho mohli obžalovat. Ale Ježíš se sehnul a psal prstem na zemi. Když se ustavičně dotazovali, zvedl se a řekl:

„Kdo z vás je bez hříchu, hoď první na ni kamenem!“ A opět se sehnul a psal na zemi. Když to uslyšeli, odcházeli jeden po druhém.
Jan, 8, 4—9.

O smířlivosti.

Tehdy přistoupil k Ježíši Petr a řekl: „Pane, kolikrát mám odpustiti svému bratru, když proviní se proti mně? Nejvíc sedmkrát?“

Dí jemu Ježíš:

„Nepravím tobě nejvíc sedmkrát, nýbrž sedmasedmdesátkrát.“

Mat. 18, 21, 22.

A když vstáváte k modlitbě, odpouštějte, máte-li něco proti někomu, aby vám též váš Otec, který je v nebesích, odpustil vaše hříchy. Neodpustíte-li vy, neodpustí ani váš Otec, který je v nebesích, vaše hříchy.

Mar. 11, 25—26.

Když jdeš se svým protivníkem k vrchnosti, snaž se s ním vyrovnati, aby tě snad netáhl

k soudci a soudce aby tě nevydal biřici a biřic, aby tě nevsadil do žaláře. Pravím ti: Odtud nevyjdeš, dokud nezaplatíš poslední haléř.

Luk. 12, 58—59.

Poslušnost.

Nám náleží vyplniti všelikou spravedlnost.

Mat. 3, 15.

Chceš-li vejíti do života, zachovávej přikázání! Nezabiješ, nescizoložíš, nepokradeš, nepromluvíš křivé svědectví, cti otce svého i matku svou a miluj bližního svého jako sebe samého!

Mat. 19, 17—19.

Dávejte, co je císařovo (t. j. oprávněné vrchnosti), císaři; a co Božího, Bohu!

Mat. 22, 21.

Milujete-li mne, zachovávejte má přikázání.

Jan 14, 15.

Vpravdě, vpravdě pravím vám: Bude-li kdo mé slovo plniti, nezemře na věky.

Jan 8, 51.

Miluje-li mne kdo, mé slovo bude zachovávat; a můj Otec bude ho milovati, i přijdeme

k němu a příbytek si u něho učiníme. Kdo mne nemiluje, má slova nezachovává.

Jan 14, 23—24.

Proč mi říkáte: „Pane, Pane!“ a nečiníte, co pravím?

Ne každý, kdo mi říká: „Pane, Pane“ vejde do království nebeského, nýbrž ten, kdo plní vůli Otce mého nebeského, ten vejde do království nebeského.

Mat. 7, 21.

A uslyší-li kdo slova má, a neplní je, toho já nesoudím. Neboť jsem nepřišel svět soudit, nýbrž svět spasit. Kdo mnou pohrdá a nepřijímá má slova má svého soudce: To slovo, které jsem mluvil, to ho odsoudí v den poslední.

Jan 12, 47—49.

Pravím vám: Kdo padne na ten kámen (t. j. bude proti nauce Kristově a neuvěří v něho jako Vykupitele), rozrazí se, na koho však on padne, toho rozdrtí (t. j. na koho Kristus přijde jako soudce, toho zahubí).

Mat. 21, 24.

Jednoho jest zapotřebí.

Marto, Marto, pečlivá jsi a děláš si sta-

rosti s mnohými věcmi, ale *jednoho* jest zapotřebí.⁴⁾

Luk. 10, 41.

Co prospěje člověku, i kdyby celý svět získal, ale ztratil život věčný?⁵⁾

Mat. 16, 26.

Blaze těm služebníkům, které pán při svém příchodu nalezne bdící.⁶⁾

Luk. 12, 37.

Potřeba přemáhati se.

„Chce-li kdo za mnou přijíti, zapři sám sebe a vezmi kříž svůj a následuj mne!“

Mat. 16, 24.

Blahoslavení chudí duchem, neboť jejich jest království nebeské.

Mat. 5, 3.

Chceš-li býti dokonalý, jdi, prodej, co máš a dej chudým, a budeš mít poklad v nebi.

Mat. 19, 21.

Spravedlnost.

Nebude-li vaše spravedlnost dokonalejší než zákoníků a farizeů, nevejdete do království nebeského.

Mat. 5, 20.

Blahoslavení, kteří lačnější a žíznější po spravedlnosti, neboť oni budou nasyceni.

Mat. 5, 6.

Spravedliví budou se skvíti v království svého Otce jako slunce.

Mat. 13, 43.

Hledejte tedy nejprve království Boží a jeho spravedlnost.

Mat. 6, 33.

Hřích.

Vpravdě, vpravdě pravím vám, že každý kdo hřeší, je otrokem hříchu.⁷⁾

Jan 8, 34.

Kdo se hněvá na svého bratra, propadne soudu. Kdo by však řekl svému bratru „hlu-páku“, propadne veleradě; a kdo by řekl „blázne“, propadne pekelnému ohni.“

Mat. 5, 22.

Podobně věčný Soudce zavrhne ty, kdo nechtěli konati skutky milosrdenství.

Ježíš řekl: „Až přijde Syn člověka (t. j. o posledním soudě) řekne těm, kteří budou po levici: „Pryč ode mne zlořečení, do ohně

věčného, který je připraven ďáblu a jeho andělům. Neboť jsem měl hlad, a nedali jste mi jísti, měl jsem žízeň, a nedali jste mi pít, byl jsem cizincem, a neujali jste se mě, nahý jsem byl, a neoděli jste mě, nemocen a uvězněn jsem byl, a nenavštívili jste mě.“

Mat. 25, 41.

Útěk před hříchem.

Bděte a modlete se, abyste nevešli v pokušení.

Mat. 26, 41.

Dokonalost.

Buďte dokonalí, jak dokonalý jest i váš Otec nebeský.

Mat. 5, 48.

Cesta k dokonalosti.

Chudoba: Chceš-li dokonalý býti, jdi, prodej, co máš a dej chudým a budeš míti poklad v nebi; pojď a následuj mne.

Mat. 19, 21.

Panictví: Jsouť panicové, kteří se tak zrodili z lůna matčina; a jsou panicové, které z manželského života vyloučili lidé; a jsou panicové, kteří se sami zřekli manželství pro

království nebeské. Kdo může chápati, chápej!

Mat. 19, 12.

Chce-li kdo za mnou přijíti, zapři sebe sám, vezmi (*denně*) kříž svůj a následuj mne!

Luk. 9, 23.

P o k u š e n í.

Bděte a modlete se, abyste neupadli do pokušení! Duch je zajisté připraven, ale tělo je slabé!

Mar. 14, 38.

O b l i ž n í m.

Jak chcete, aby lidé činili vám, i vy číňte jim podobně.

Luk. 6, 31.

Všechno, co chcete, aby vám lidé činili, také vy číňte jim!

Mat. 7, 12.

Přinutí-li tě někdo na jednu míli, jdi s ním i další dvě! Kdo tě prosí tomu dej; a kdo

si chce od tebe vypůjčiti, od toho se neodvracej!

Mat. 5, 41—42.

Hleďte, ať žádným z těchto maličkých nepohrdáte! Neboť pravím vám: Jejich andělé v nebi stále patří na tvář mého Otce, jenž je v nebesích.

Mat. 18, 10.

Nechte dítky a nebraňte jim přijíti ke mně, neboť takovým patří království nebeské.

Mat. 19, 14.

Tak sviť světlo vaše před lidmi, aby viděli vaše dobré skutky a velebili vašeho Otce, jenž jest v nebesích.

O b r a t r s k é m n a p o m e n u t í.

Jestliže by se proti tobě provinil tvůj bratr, jdi a pokárej ho mezi čtyřma očima! Poslechneli tě, získal jsi svého bratra; neposlechneli tě, přiber si ještě jednoho nebo dva, aby ústy dvou nebo tří svědků byla každá věc zjištěna. Neposlechneli jich, pověz to Církvi! Neuposlechneli ani Církve, budiž tobě jako pohan a celník!

Mat. 18, 15—17.

Proviní-li se tvůj bratr proti tobě, domluv mu!

Luk. 17, 3.

O lásce.

Přikázání nové vám dávám, abyste se navzájem milovali, jako já jsem miloval vás, abyste i vy se milovali navzájem. Podle toho poznají všichni, že jste moji učedníci, budete-li míti lásku jedni k druhým.

Jan 13, 34—35.

Miluj Pána Boha svého z celého srdce svého, z celé duše své a z celé mysli své! To je největší a první přikázání! Druhé pak jemu podobné: Miluj bližního svého jako sebe samého!“

Mat. 22, 37—39.

Jak mne miloval Otec, tak i já jsem miloval vás. Zůstaňte v mé lásce! Budete-li zachovávatí má přikázání, zůstanete v mé lásce, jakož i já jsem zachovával přikázání svého Otce a zůstávám v jeho lásce.

Jan 15, 9—10.

Zůstaňte ve mně a já zůstanu ve vás.

Jan 15, 4.

Kdo má moje přikázání a je plný, ten mě miluje; kdo však miluje mne, toho i Otec můj bude milovati; i já ho budu milovati a zjevím se mu.

Jan 14, 21.

Větší lásky nemá nikdo nad tu, kterou má ten, kdo dává svůj život za své přátele.

Jan 15, 13.

Milujete-li ty, kteří vás milují, jakou budete míti odplatu? A budete-li pozdravovati své bratry, co zvláštního činíte? Což to nečiní i pohané? Buďte tedy dokonalí, jako dokonalý jest i váš Otec nebeský.

Mat. 45, 46—48.

To je moje přikázání: Milujte se vespolek, jako já jsem miloval vás!

Jan 15, 12.

Křesťan nesmí spláceti zlé zlým:

Slyšeli jste, že bylo řečeno: Oko za oko, zub za zub. Já však pravím vám, abyste neodpírali zlému; nýbrž udeří-li tě někdo v pravé líce tvé, nastav mu i druhé.

Křesťan je povinen odpustiti nepříteli.

Jestliže odpustíte lidem jejich provinění, odpustí také vám Otec nebeský vaše poklesky. Neodpustíte-li lidem, ani váš Otec neodpustí vám hříchy vaše.

Mat. 6, 14—15.

O pohoršení.

Běda světu pro pohoršení! Je třeba, aby přicházela pohoršení, ale běda tomu člověku, skrze něhož pohoršení přichází!

Mat. 18, 7.

Kdo by pohoršil jednoho z těchto maličkých, kteří ve mne věří, tomu by bylo lépe, aby byl mlýnský kámen zavěšen na jeho hrdlo a aby byl pohroužen v hlubiny mořské.

Mat. 18, 6.

O milosrdenství.

Nepotřebují zdraví lékaře, nýbrž nemocní. Jděte a naučte se, co znamená: Milosrdenství chci a ne oběti.

Mat. 9, 13.

Blahoslavení milosrdní, neboť oni dojdou milosrdenství.

Mat. 5, 7.

Bud'te tedy milosrdní, jako milosrdný jest i váš Otec.

Luk. 6, 36.

Strojíš-li oběd nebo večeři, nezvi své přátele, ani své bratry, ani své příbuzné, ani bohaté sousedy, aby tě snad také oni nepozvali a tak ti to oplatili. Ale když strojíš hostinu, povolávej chudé, zmrzačené, kulhavé a slepé! Blaže pak ti bude, poněvadž takoví nemají čím ti odplatiti. Bude ti však odplaceno při vzkříšení spravedlivých.

Luk. 14, 12—14.

Budete-li dobře činiti těm, kteří vám dobře činí, jakou můžete míti zásluhu? Vždyť i hříšníci to činí. A půjčíte-li těm, od nichž doufáte, že dostanete zpět, jakou můžete míti za to zásluhu? Vždyť i hříšníci půjčují hříšníkům, aby zase dostali stejně. Ale... dobře číňte a půjčujte aniž čekáte něco nazpět! A vaše odplata bude hojná a budete dětmi Nejvyššího.

Luk. 6, 33—35.

Kdo přijme jednoho z takových dětí ve jménu mém, mne přijímá; a kdo mne přijímá, nepřijímá mne, nýbrž Toho, který mě poslal.

Mar. 9, 36.

A kdokoli podá píti jednomu z těchto nejmenších jen číši studené vody, proto, že je můj učedník, vpravdě pravím vám, nepřijde o svou odplatu.

Mat. 10, 42.

Vpravdě pravím vám:

Co jste učinili jednomu z nejmenších těchto mých bratří, mně jste to učinili.

Mat. 25, 40.

Kdo má dvě sukně, dej tomu, jenž nemá žádné; a kdo má pokrmy, učiň podobně.

Luk. 3, 11.

O chudobě v duchu.

Nikdo nemůže sloužiti dvěma pánům: buď bude jednoho nenáviděti, a druhého milovati, anebo jednoho se přidržiti, a druhým pohrdne. Nemůžete sloužiti Bohu i mamonu (t. j. bohatství).

Mat. 6, 24.

Bedlivě se chraňte všeliké lakoty!

Luk. 12, 15.

Jak těžko vejdou do království Božího ti, kteří mají statky!

Mar. 10, 23.

Učiňte si přátele z klamného mamonu, aby vás, až dokonáte, přijali do věčných příbytků.

Luk. 16, 9.

Vpravdě pravím vám: Boháč vejde těžko do království nebeského. A opět pravím vám: Snáze velbloud projde uchem jehly, než boháč vejde do království nebeského.⁸⁾

Mat. 19, 24.

Běda vám bohatcům, neboť vy již máte své potěšení!

Běda vám, kteří jste syti, neboť budete lačněti!

Běda vám, kteří se nyní smějete, neboť budete kvíleti a plakati!

Blahoslavení chudí duchem, neboť jejich jest království nebeské!

Mat. 5, 3.

Důvěra v Boha.

Nermuť se srdce vaše! Věříte v Boha, i ve mne věřte!

Jan 14, 1.

Pojďte ke mně všichni, kteří se lopotíte a jste obtíženi, a já vás občerstvím!

Mat. 11, 28.

Neboj se, malé stádce, neboť se zalíbilo Otci vašemu dáti vám království!

Luk. 12, 32.

Copak neprodávají dva vrabce za penízek? A přece nepadne z nich ani jeden na zem bez vůle Otce vašeho. U vás však jsou sečteny i všechny vlasy na hlavě. Nebojte se tedy, dražší jste než mnoho vrabců.

Mat. 10, 29—31.

Zůstanete-li ve mně a zůstanou-li má slova ve vás, cokoliv budete chtít, prostě, a dostane se vám!

Jan 15, 7.

A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání světa.

Mat. 28, 20.

O pravdomluvnosti.

Vaše řeč budiž: Ano, ano — ne, ne! Co nadto jest, ze zlého jest (t. j. ďábla, který jest otcem lži).

Mat. 5, 37.

Pravím vám: Z každého prázdného slova, které lidé promluví, budou skládati v den

soudu účty. Ze svých slov budeš ospravedlněn, a ze svých slov budeš také odsouzen.

Mat. 12, 36—37.

O pokore.

Vezměte mé jho na sebe
a učte se ode mne,
neboť jsem tichý a pokorný srdcem.

Mat. 11, 29.

Učedníci přistoupili k Ježíšovi a řekli: „Kdo je největší v království nebeském?“

A Ježíš, zavolav si dítě, postavil je do prostřed nich a řekl:

„Vpravdě pravím vám: Neobráte-li se a nebudete-li jako děti, nevejdete do království nebeského. Každý, kdo se tedy poníží jako toto dítě, ten bude největší v království nebeském.

Mat. 18, 1—4.

Mnozí pak první budou posledními a poslední prvními.

Mat. 19, 30.

Kdo chce býti mezi vámi větší, budiž vašim služebníkem; a kdo chce býti mezi vámi první, budiž vašim sluhou. Tak i Syn člověka ne-

přišel, aby mu bylo slouženo, nýbrž aby sloužil a dal svůj život jako výkupné za mnohé.

Mat. 20, 26—28.

Chce-li kdo býti prvním, buď ze všech posledním a služebníkem všech!

Mar. 9, 35.

Není učedník nad mistra.

Luk. 6, 40.

Kdo je nejmenší (nejpokornější) mezi vámi všemi, ten je největší.

Luk. 9, 48.

Kdo se povyšuje, bude ponížen, a kdo se poníží, bude povýšen.

Luk. 14, 11.

Tak i vy řekněte, až učiníte všecko, co vám bylo přikázáno: „Služebníci neužiteční jsme; co jsme měli učiniti, učinili jsme.“

Luk. 17, 10.

Kdo je mezi vámi největší, budiž jako nejmenší.

Luk. 22, 26.

O modlitbě.

Je potřebí se vždycky modliti a neustávati.

Luk. 18, 1.

Bděte tedy a modlete se v každé době.

Luk. 21, 36.

Modlíte-li se, nemluvte mnoho jako pohané; domnívají se, že budou vyslyšeni pro svou mnohomluvnost (t. j. bezmyšlenkovité odříkávání dlouhých modliteb). Nepřipodobňujte se jim! Ví zajisté Otec váš, čeho je vám potřeba, dříve než ho prosíte.

Mat. 6, 7—8.

A když se modlíte, nebud'te pokrytci, kteří si libují modliti se v synagogách a na rozích ulic, aby je lidé viděli. Vpravdě pravím vám: Vzali svou odplatu.

Mat. 6 5.

Ty však, když se modlíš, vejdi do svého pokojíku, zavři dveře a pomodli se k Otci svému skrytě a tvůj Otec, jenž vidí skrytě, ti odplatí.

Mat. 6, 6.

Dobře prorokoval Izaiáš o vás pokrytcích, jak jest psáno: „Tento lid ctí mě ústy, ale jejich srdce je daleko ode mne!

Mat. 7, 6.

Pravím vám: O cokoli budete prositi v modlitbě, věřte, že to dostanete a že se vám to splní.

Mar. 11, 24.

Proste, a bude vám dáno!

Luk. 11, 9.

Budete-li o něco prositi ve jménu mém, učiním to.

Jan 14, 14.

Vpravdě pravím vám: Budete-li o cokoli prositi Otce ve jménu mém, dá vám. Až dosud jste neprosili za nic ve jménu mém. Proste, a dostanete, aby vaše radost byla úplná.

Jan 16, 23—24.

Kde jsou dva nebo tři shromážděni ve jménu mém, tam jsem já mezi svými.

Mat. 18, 20.

O cokoli poprosíte v modlitbě s vírou, všecko dostanete.

Mat. 21, 22.

*Výstraha před nestřídmostí
a opilstvím.*

Mějte se na pozoru, aby se vaše srdce neobtěžila opojením a opilstvím a pozemskými starostmi!

Luk. 21, 34.

Běda vám, kteří jste syti (t. j. ti, kteří užívají přes míru požitků tohoto světa a vidí v něm cíl svého života), neboť budete lačněti.

Luk. 6, 25.

Jaké tresty stihnou nekající lakomce a požívačníky pověděl Pán Ježíš v podobenství:

„Byl jeden boháč; odíval se v purpur a jemné plátno a hodoval každého dne přepychově. U jeho vrat ležel jeden žebrák, jménem Lazar, plný vředů. Rád by se byl nasytil drobty, které padaly se stolu boháčova, ale nikdo mu je nedával. Ba i psi přicházeli a lízali mu vředy.

Ten žebrák zemřel a byl donesen anděly do lůna Abrahamova (t. j. předpekli, kam přicházely duše spravedlivých před Kristem zemřelých). Také boháč zemřel a byl pohřben. Když v pekelných mukách pozdvihl své oči, z daleka spatřil Abrahama a v jeho lůně Lazara. I zvolal: „Otče Abrahame, smiluj se nade mnou a pošli Lazara, ať omočí konec svého prstu ve vodě a ochladí mi jazyk, neboť se velice trápím v tomto plameni.“ Ale Abraham mu řekl: „Synu, rozpomeň se, že se ti vedlo dobře v tvém životě a Lazaru zle. Nyní pak on se zde těší, ty se však trápíš.

Luk. 16, 19—25.

Je třeba nésti svůj kříž.

Přijď, vezmi svůj kříž a následuj mě!

Mar. 10, 21.

Kdo nenese svůj kříž a nejde za mnou, nemůže býti mým učedníkem.

Luk. 14, 27.

Kdo nebere svůj kříž a nenásleduje mne, není mne hoden.

Mat. 10, 38.

Blahoslavení lkající, neboť oni budou potěšeni.

Mat. 5 5.

Chce-li kdo za mnou přijíti, zapři sám sebe, vezmi denně svůj kříž a následuj mne!

Luk. 9, 23.

Věrnost.

Kdo je věrný v nejmenším, bývá věrný i ve velkém. Kdo je však nevěrný v nejmenším, bývá nevěrný i ve velkém.¹⁰⁾

Luk. 16, 10.

Vy pak jste vytrvali se mnou v mých zkouškách, proto já vám odkazuji království, jako mně je odkázal můj OTEC.

Luk. 22, 28—29.

Kdo jest asi ten věrný a moudrý služebník, kterého ustanovil jeho pán nad svou čeledí, aby jim dával pokrm v náležitý čas? Blaze tomu služebníkovi, kterého jeho pán při svém příchodu nalezne, že tak činí. V pravdě pravím vám: Ustanoví ho nade všemi svými statky.

Mat. 24, 45—47.

Každého tedy, kdo mne vyzná před lidmi, vyznám i já před svým Otcem, jenž je v nebesích. Kdo však mne zapře před lidmi, toho zapřu také já před svým Otcem, jenž je v nebesích.

Mat. 10, 32.

Kdo se bude styděti za mne a za má slova, za toho se bude styděti Syn člověka, až přijde v slávě své, Otcově a svatých andělů.

Luk. 9, 26.

POZNÁMKY

VSTUP

- 1) Jméno učitel patří nejvyšším právem Kristu, jenž je zdrojem pravdy a poznání a společným učitelem všech.
- 2) Pouze Kristus a nikdo jiný jest to, skrze něhož lze přijíti do nebe. Ježíš je nám cestou k Otci, neboť je pravdou Boží, nám zjevenou, a životem Božím, nám sděleným.

CESTA

- 1) Cestou je Pán Ježíš, protože nám ukázal cestu, po níž dojdeme věčného života.
- 2) Kristus udává nebezpečí na cestě k věčnému cíli: branou širokou je nekajícnost, cestou prostrannou život pohodlný — ty vedou do záhuby; branou těsnou je kajícnost, cestou úzkou život podle víry — ty vedou k životu věčnému.
- 3) Kdo činí zlé, nemůže snést světlo víry, poněvadž jej víra usvědčuje z hříchu. Kdo však žije podle vůle Boží, nemusí se báti světla, neboť jeho skutky jsou konány „v Bohu“, t. j. s milostí Boží a ke cti Boží.
- 4) Kristus míní světlem sebe sama a tmou duševní zaslepenost. Osvětlení světlem učení Kristova a řídicí se jím, dosahujeme blaženosti.

- 5) Kristus se prohlásil za dveře k ovcím. Pravý pastýř prochází k svým ovcím dveřmi, kdežto nepraví pastýři, kteří nemají učení a poslání od Krista, jsou svůdcové lidu a snaží se jej oloupiti o pravá dobra mesiášská.
- 6) Ježíš, jako dobrý pastýř odstraňuje starou závoru mezi pohany a židy a chce všechny bez rozdílu přivést do svého ovčince, t. j. do Církve své, a bude jedna pravá Církev pod jedním nejvyšším pastýřem. Ježíš Kristus je tedy jediný pravý pastýř pro náboženský život, jemu se může každý svěřit.

PRAVDA

- 1) Kristus Pán míní: nevěří tak ve mne, jako v Toho, jenž mě poslal; neboť učení mé je božské, mého Otce. Kdo zná mne, zná i mého Otce. Ježíš se ztotožňuje se svým Otcem, poněvadž je též božské podstaty. „Toho já nesoudím“, t. j. nyní, pokud jsem na zemi. Nicméně ať se nepokládá za bezpečného ten, kdo ve mne nevěří, mnou pohrdá; neboť takový má příčinu svého odsouzení sám v sobě, má tedy již nyní svého soudce, totiž Boha Otce, a mimo to odsoudí ho Kristus Pán při posledním soudu, a to podle toho, jak zachovával jeho učení — „to slovo, které jsem mluvil“. Kristovo učení je nejvyšší a věčně trvající pravidlo mravního života křesťana.
- 2) Petr to nevěděl sám ze sebe, nýbrž z vnuknutí Božího poznal a vyznal oněmi slovy Pána Ježíše jako Vykupitele, Syna Božího.
- 3) Kristus Pán prohlašuje: já a Otec jedno či

jediné a téže podstaty jsme. Ježíš prosí Boha Otce, aby oslavil jeho člověčenství a zjevnou učinil jeho velebnost a velikost.

- 4) Nepraví „chudí na duchu“, t. j. duševně zlostalí a nevzdělaní, nýbrž „chudí duchem“, t. j. a) ti, kteří hříšně nelnou k statkům pozemským; b) kteří majetek nemají a hříšně po něm netouží; c) kteří uznávají v pokore nedostatečnost svoji ve věcech spásy, s důvěrou k Bohu se utíkají jako svému naprostému Pánu.
- 5) „Dostanou za úděl zemi“, t. j. zemi zaslíbenou, Palestinu. Poněvadž Palestina byla obrazem i předobrazem Kristova království, rozumí se tím: „míti účast v Kristově království“, to jest zde na zemi v jeho Církvi a na věčnosti mezi jeho svatými v nebi.
- 6) Kristus nemíní říci, že by člověk měl skutečně vyloupnouti si oko nebo useknouti ruku, kdyby ho pohoršovaly, nýbrž dává tu poučení, jak je třeba varovati se blízké příležitosti k těžkému hříchu, musí se jí zřeknouti anebo přetrhnouti spojení s ní i tehdy, byť by mu to bylo tak milé a potřebné jako právě oko nebo pravá ruka.
- 7) U Židů byla manželská rozluka dovolena, byla-li k tomu příčina se strany ženy. Ježíš Kristus povýšil manželství na svátost a prohlásil manželství za nerozlučitelné. Jen z vážných příčin připouští rozvod od stolu a lože, nikoli však manželskou rozluku.
- 8) Město velikého krále, „to jest Boha, jenž měl jediný chrám v celé Palestině — v Jerusalemě“.

- 9) Modlitba Páně — vzor modlitby, v ní prosíme o všechno, oč můžeme prosit! Obsahuje mimo oslovení sedm proseb, z nichž první tři se vztahují k Bohu, další čtyři k člověku. Jméno Boží světíme, když je uctivě vyslovujeme a s důvěrou vzýváme.

Království Boží je na zemi Církev Kristova a v nebi společnost svatých s Kristem Králem. Prosíme, aby Církev Kristova na zemi se rozšiřovala a aby Bůh svou milostí královal v srdcích tak, aby po tomto životě mohli přijíti do nebe.

„Buď vůle tvá“... to jest jako svatí plní vůli Boží na nebi, abychom my ji tak ochotně a dokonale plnili na zemi.

„Chléb náš vezdejší“, to jest všechno to, čeho potřebujeme k svému tělesnému a duchovnímu životu.

V páté prosbě prosíme, aby nám Bůh odpustil naše hříchy a doufáme v odpuštění, protože i my odpouštíme těm, kdo nám v něčem ublížili.

„A neuvoď nás v pokušení!“, to jest prosíme Boha, aby nám dal tolik milostí, abychom s nimi pokušení překonali, anebo aby na nás Bůh nedopouštěl takových pokušení, o nichž ví, že bychom je překonati nemohli.

„Od zlého“, to jest od veškerého zla, tělesného (zármutku, bolesti, nemoci) a mravního (hříchu a věčného zavržení).

AMEN (slovo hebrejské) znamená staň se, budiž, oč Boha prosíme. Otčenáš není jen modlitba jednotlivce, ale celé Církve. Učí nás vzhlížet k Bohu, jako k otci nás všech.

- 10) Kristus míní nikoli znovuzrození tělesné, přirozené, nýbrž duchovní, nadpřirozené, které se děje vodou a Duchem Svatým (na křtu sv.).
- 11) Pokud pokolení lidské je smrtelné, potřebuje život manželský, aby se mohlo udržovati a rozmnožovati; při vzkříšení dostanou však lidé tělo nesmrtelné, takže nebude již třeba rozmnožování pokolení lidského i nebude proto života manželského, podobně jako ho není mezi anděly.
- 12) Hříchy proti Duchu Svatému, t. j. hříchy: poznané křesťanské pravdě odpírati nebo zlému duchu přičítati zjev, ve kterém se jeví zřejmě moc Boží, neodpouští Bůh, pokud hříšník v onom stavu trvá, a to nikoli, že takové hříchy nemůže Bůh odpustiti nebo odpustiti nechce, ale že hříšník obyčejně sám o odpuštění takového hříchu nestojí, je stále zatvrzelejší a konečně nekajícně umírá. Ze slov „nebude odpuštěno ani v tomto věku (t. j. na zemi), ani v budoucím“ lze souditi, že některé hříchy (ovšem lehké) se odpouštějí na onom světě, t. j. v očistci.
- 13) Beránky a ovcemi rozuměl Pán Ježíš veškeré stádece, celou církev, podřízené i její představené, svěřil je Petrově vrchní správě a odevzdal mu tak úřad vrchního pastýře či primát v církvi. Trojí otázkou připomíná Kristus Petrovi jeho trojí zapření a upozorňuje ho na důležitost lásky, kterou on jako hlava církve má být proniknut.
- 14) Jako se Kristus modlil za Petra a jej ve víře posilnil, tak i Petr jako nástupce Kristův má posilňovati ve víře ostatní apoštoly a věřící.

ŽIVOT

- 1) Touží-li kdo upřímně po poznání pravdy a mesiášském království, pojd' ke mně a pij či přijímej mé učení a žij podle něho. Dostane pak tolik milosti Ducha Svatého („pravdy vody živé“), že bude nejen sám jimi posvěcen a posilněn, nýbrž že se stane pramenem spásy i pro jiné.
- 2) „Sladké“, t. j. snadné k snesení.
- 3) Poněvadž Pán Ježíš ukázal se již Vykupitelem, skrze něhož jediné lze dojít spásy, nelze již býti na vahách, má-li se ho kdo přidržeti nebo ne.
- 4) Nejlepší a jediné potřebné je živou vírou a oddanou láskou se věnovati svému Vykupiteli a Bohu.
- 5) Ztráta života věčného je nenahraditelná.
- 6) To jest ve stavu milosti.
- 7) To jest, kdo vede hříšný život.
- 8) Kristus neučí, že by se bohatí nemohli vůbec dostat do nebe, nýbrž známým orientálním příslovím o velbloudu a uchu jehly chce jen znázorniti veliké obtíže, s nimiž takový boháč, jenž lpí na svém bohatství, se dostává ke spáse.
- 9) Kristus není proti veřejným pobožnostem a službám Božím, nýbrž toliko proti tomu, aby kdo stavěl svou pobožnost na odiv pro lidskou chválu.
- 10) Kdo nevěrně spravuje malé statky pozemské, není hoden spravovati větší statky, t. j. statky duchovní (milosti a pravdy křesťanské).

TAK PRAVIL KRISTUS

Uspořádal Dr Josef Hronek

Vydala Česká katolická Charita v Ústředním církevním nakladatelství v Praze. — Vydání první, v „Listech víry“. — Šefredaktorka Dr Věra Čížková. Technický redaktor Karel Housa. Redaktor edice Charita P. Josef Beneš.

31-02-60, 101.310/2/54/SV1, D-03522. Daň 4%.

Sazba 3. VI. 54. Tisk 10. IX. 54. PA 1,12, AA 1,83, VA 1,9.
Papír 7808-11, 86 × 122, 70 gr. Pražské tiskárny, n. p., provozovna 03.

Cena Kčs 2,50

(1. X. 1953)

301-02-60

Brož. Kčs 2,50

(1. X. 1953)